

แนวทางการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กกลุ่มเครือข่าย โรงเรียนหนองหาน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

Guidelines for educational institution management in the digital era for small schools Nong Han School
Network Group 2 under Udonthani Primary Education Service Area Office 3

พิชญานนท์ วัจนสุนทร¹ รองศาสตราจารย์ชาลี มณีศรี² ดร.สมหมาย สร้อยนาคพงษ์³
Pichayanon Watjanasoontron¹ Assoc. Prof. Chalee Maneesri² Dr. Sommai Sroynakpong³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของโรงเรียนขนาดเล็กเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มหนองหาน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 และ 2) หาแนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลของเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มหนองหาน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสม โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.976 ประชากรที่ใช้ในศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 9 โรงเรียนในเครือข่ายโรงเรียนหนองหาน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ประกอบด้วย 9 โรงเรียนแบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน และครูผู้สอน จำนวน 41 คน รวมทั้งสิ้น 48 คน และแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน โดยใช้กรอบแนวคิด 7 องค์ประกอบ ได้แก่ โครงสร้างการบริหารสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม เทคโนโลยี วัฒนธรรม หรือวัฒนธรรมองค์กร ภาวะผู้นำการจัดการเชิงกลยุทธ์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสถานศึกษา และเครือข่ายความร่วมมือที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กของเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มหนองหาน 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.11$) โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โครงสร้างการบริหารสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ($\mu = 4.22$) และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดการเชิงกลยุทธ์ ($\mu = 4.04$) ซึ่งบ่งชี้ว่าโรงเรียนขนาดเล็กมีพื้นฐานที่ดีในการบริหารยุคดิจิทัล แต่ยังต้องการพัฒนากลยุทธ์ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเองมากขึ้น

2. แนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัล ของเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มหนองหาน 2 มี 7 องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ 1. โครงสร้างการบริหารสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ส่งเสริมความยืดหยุ่นและการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ กระจายอำนาจให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พัฒนานวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน 2. เทคโนโลยีสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างรอบด้าน ทั้งในงานบริหารและการเรียนการสอน จัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสม พร้อมทั้ง

คำสำคัญ การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โรงเรียนขนาดเล็ก

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี

¹Master of Education Program in Education Administration Rachathani University

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี

^{2,3}Lecturer Master of Master of Education Program in Education Administration Rachathani University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: พิชญานนท์ วัจนสุนทร, pichayanon@udonthani3.go.th

รับเมื่อ 30 ตุลาคม 2567 แก้ไข 1 มกราคม 2568 ตอบรับ 23 มกราคม 2568

อบรมบุคลากร สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยี 3. วัฒนธรรมองค์กร สร้างค่านิยมที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง 4. ภาวะผู้นำ ผู้นำควรเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยี สร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และนวัตกรรม 5. การจัดการเชิงกลยุทธ์ วางแผนและติดตามผล การใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน 6. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัล 7. เครือข่ายความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์กับองค์กรภายนอกเพื่อแบ่งปันทรัพยากร ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนในเครือข่าย

ABSTRACT

This research aimed to 1) examine the current status of small schools within the Nong Han 2 School Network under the Udonthani Primary Education Service Area Office 3 and 2) develop management guidelines for small schools in the digital era for the same network. A mixed – methods research approach was employed. The research instruments included a questionnaire with a reliability coefficient (Alpha Coefficient) of 0.976 and semi – structured interviews with three experts. The population consisted of 48 participants, including 7 school administrators and 41 teachers from 9 small schools in the Nong Han 2 School Network. The research framework was based on seven components 1) innovative school administration structure, 2) technology, 3) organizational culture, 4) leadership, 5) strategic management, 6) human resource development, and 7) diverse internal and external cooperation networks.

Findings

1. The current status of digital era school management in small schools within the Nong Han 2 School Network was at a high level overall ($\mu = 4.11$). The highest average score was for the innovative school administration structure ($\mu = 4.22$), while the lowest was for strategic management ($\mu = 4.04$). These results indicate that small schools have a solid foundation for digital-era management but require more context-specific strategic development.

2. The management guidelines for small schools in the digital era for the Nong Han 2 School Network encompass seven key components 1) Innovative school administration structure Promote flexibility and adaptability, decentralize decision-making, and foster collaborative learning innovation. 2) Technology Support comprehensive use of technology in administration and teaching, provide suitable technological resources, and train staff while raising awareness of its importance. 3) Organizational culture Create values that support the use of technology and innovation while fostering an environment conducive to change. 4) Leadership Leaders should act as role models in utilizing technology and create environments that encourage learning and innovation. 5) Strategic management Continuously plan and monitor the application of technology while involving staff in the planning process. 6) Human resource development Train and develop staff to become proficient in technology and motivate them to adapt to the digital era. 7) Cooperation networks Build relationships with external organizations to share resources and encourage collaboration among schools within the network. These guidelines aim to help small schools effectively adapt to the digital era and enhance their management efficiency.

Keywords Digital Era School Administration, Small Schools

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็วส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับทัศนคติและแนวคิดการบริหารให้ทันสมัย เทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อทุกแง่มุมของชีวิต การศึกษาเป็นหนึ่งในภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เปลี่ยนแปลงวิธีคิดและวิธีการบริหารงาน ตัวอย่างการเปลี่ยนแปลง เช่น การใช้เทคโนโลยีการสอนแบบใหม่ การบริหารข้อมูลนักเรียนด้วยระบบดิจิทัล การสื่อสารกับผู้ปกครองผ่านช่องทางออนไลน์ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จคือผู้ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ ศึกษาเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ เปิดใจรับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนเข้าร่วม กิจกรรม อบรม พัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการจัดการเรียน (จิรัชญา ต่างใจ, 2567, หน้า 170 – 183) เป้าหมายหลักของการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย คือ การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ต้องอาศัยครูผู้สอนที่มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ มีเจตคติต่อวิชาชีพครูที่ดี มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง โดยเฉพาะในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะแห่งอนาคตใหม่ที่ครูควรมีทักษะและคุณลักษณะที่รองรับเข้าถึงเพื่อสร้างนวัตกรรมบริหารจัดการชั้นเรียนแนวใหม่ ในอันที่จะพัฒนาผู้เรียนที่เยาวชนในยุคใหม่ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ลักษณะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นและส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่สร้างสรรค์และสามารถให้คำแนะนำที่เหมาะสมแก่ครูและบุคลากรอื่น ๆ ได้ (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง 2561, หน้า 31 – 51)

ในยุคดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะการนำมาใช้ในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียม การให้ความรู้ด้านดิจิทัลแก่เด็ก ครู และผู้ปกครองเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้พวกเขาเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์และความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และการสอนและกระบวนการเรียนรู้ให้ทันสมัย อย่างไรก็ตาม โรงเรียนขนาดเล็ก การบริหารจัดการในโรงเรียนขนาดเล็กจึงถูกจำกัดด้วยงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ทำให้การนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างเต็มศักยภาพเป็นไปได้ยาก (รัชชัย นามทองจันทร์, 2567, หน้า 1285 – 1298) ดังนั้น การวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กในยุคดิจิทัล เพื่อให้โรงเรียนเหล่านี้สามารถปรับตัวและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจ การหาแนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัล ของเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มหนองหาน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ซึ่งคาดหวังว่าผลวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนานักเรียนครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อนำไปทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก และสามารถนำผลวิจัยที่ได้จากข้อเสนอแนะไปปรับใช้กับตนเองเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก และผลการนำไปใช้ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

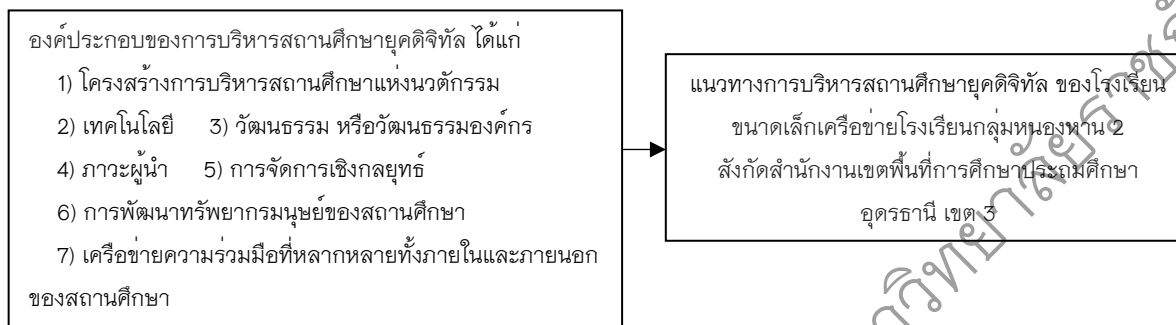
คำตามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กของ เครือข่ายโรงเรียนกลุ่มหนองหาน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลของ เครือข่ายโรงเรียนกลุ่มหนองหาน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลของเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มหนองหาน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลของเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มหนองหาน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจากโรงเรียนขนาดเล็กในเครือข่ายโรงเรียนหนองหาน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 9 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากร 9 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน และครูผู้สอน จำนวน 41 คน รวมทั้งสิ้น 48 คน ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 9 โรงเรียนในเครือข่ายโรงเรียนหนองหาน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 รวมจำนวนผู้บริหารและครูทั้งหมด 48 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ทำงาน เป็นแบบเลือกตอบ
2. การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลสำหรับ โรงเรียนขนาดเล็กเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มหนองหาน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert
3. แบบสัมภาษณ์ แบบปลายเปิด ข้อเสนอแนะการพัฒนาแนวทางบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลสำหรับ โรงเรียนขนาดเล็กเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มหนองหาน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามองค์ประกอบ 7 ด้าน

โดยมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ตามวิธีของ Cronbach มีค่าความเชื่อมั่น Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.976

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง (ผู้บริหารและครูผู้สอน) ผ่านทาง Google Form หรือการส่งแบบสอบถามที่โรงเรียน
2. ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อเก็บข้อมูลที่มีคุณภาพและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น
3. ระยะเวลาการเก็บข้อมูลกำหนดไว้ประมาณ 2 สัปดาห์ เพื่อตอบสนองต่อคำถามการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจะถูกวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. ความถี่ (Frequency) เพื่อแสดงจำนวนและสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมวดหมู่
2. ร้อยละ (Percentage) เพื่อคำนวณสัดส่วนของแต่ละคำตอบในแบบสอบถาม
3. ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อหาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับแต่ละองค์ประกอบ
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวัดความกระจายของข้อมูลจากค่าเฉลี่ย
5. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในโรงเรียนขนาดเล็กของเครือข่ายโรงเรียนหนองหาน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 รวมถึงเสนอแนวทางการบริหารที่เหมาะสมในยุคดิจิทัล ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.11$) โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โครงสร้างการบริหารสถานศึกษา แห่มนวัตกรรม ($\mu = 4.22$) องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดการเชิงกลยุทธ์ ($\mu = 4.04$)
2. แนวทางการบริหารสถานศึกษา แนวทางการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลที่เสนอมี 7 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1. โครงสร้างการบริหารสถานศึกษาแห่มนวัตกรรม ควรมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ 2. การใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในทุกด้าน ทั้งการบริหารจัดการและการเรียนการสอน 3. วัฒนธรรมองค์กร สร้างค่านิยมที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม 4. ภาวะผู้นำ ผู้นำควรเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีและพัฒนาทักษะดิจิทัล 5. การจัดการเชิงกลยุทธ์ วางแผนและติดตามผลการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ 6. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร 7. เครือข่ายความร่วมมือ สร้างความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างยั่งยืนจากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากลยุทธ์ในการบริหารจัดการยุคดิจิทัล โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวางแผน การติดตาม และการประเมินผล เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้โรงเรียนสามารถปรับตัวและพัฒนาในยุคดิจิทัลได้อย่างยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลในโรงเรียนขนาดเล็กของเครือข่ายโรงเรียนหนองหาน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เป็นการวิจัยที่มุ่งหวังที่จะตรวจสอบและเสนอแนวทางการบริหารที่เหมาะสมกับบริบทในยุคที่เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยผลการวิจัยที่ได้สามารถสรุปและอภิปรายได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กในเครือข่ายมีการบริหารจัดการในยุคดิจิทัลในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านโครงสร้างการบริหารที่มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวได้ต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีความสามารถในการรับมือกับความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในด้านเทคโนโลยี การบริหารที่มีประสิทธิภาพนี้ช่วยให้โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้ดี ที่เน้นว่าโครงสร้างการบริหารที่ยืดหยุ่นและการปรับตัวต่อสถานการณ์ได้เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุกัญญา แซ่ม้อย, 2562, หน้า 9) ที่พบว่าการมีโครงสร้างการบริหารที่ยืดหยุ่นช่วยให้การใช้เทคโนโลยีมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ความต้องการในการพัฒนากลยุทธ์ แม้ว่าผลการวิจัยจะแสดงให้เห็นถึงสภาพการบริหารที่ดี แต่การจัดการเชิงกลยุทธ์กลับมีระดับเฉลี่ยต่ำที่สุดสุด ค่าเฉลี่ย = 4.04, S.D. = 0.82 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนากลยุทธ์ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กในยุคดิจิทัล การขาดกลยุทธ์ที่ชัดเจนอาจส่งผลให้โรงเรียนไม่สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างเต็มที่หรือเกิดประสิทธิผลน้อยลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สายพิน บันทอง, 2563, หน้า 1400 – 1407) ที่ระบุว่า การขาดกลยุทธ์ที่ชัดเจนในการบริหารเทคโนโลยีจะทำให้ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีได้เต็มประสิทธิภาพ และยังลดโอกาสในการพัฒนาการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัล

3. การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร การใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการและการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กควรได้รับการสนับสนุนในการจัดหาเทคโนโลยีที่จำเป็นและการฝึกอบรมให้กับบุคลากร เพื่อเพิ่มทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ การให้ความรู้และการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้บุคลากรสามารถนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สัจฉาภรณ์ เรืองโรจน์นาฏ, 2567, หน้า 1062 – 1078) ที่เน้นว่าการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในด้านการบริหารและการเรียนการสอนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องการการสนับสนุนทั้งด้านอุปกรณ์และการฝึกอบรมบุคคล

4. การสร้างวัฒนธรรมองค์กร การสร้างวัฒนธรรมที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมถือเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาโรงเรียน โดยผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าองค์กรที่มีวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงมักจะประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการและการเรียนการสอนมากกว่า การส่งเสริมค่านิยมที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในองค์กรจะช่วยให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนา การสร้างวัฒนธรรมองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วิระวัฒน์ บันนิตมัย, 2540, หน้า 36 – 37) ที่ชี้ให้เห็นว่าการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในโรงเรียนจะส่งผลให้บุคลากรมีความพร้อมและมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน

5. ภาวะผู้นำ ผู้นำในสถานศึกษาควรมีบทบาทในการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีและสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การพัฒนาภาวะผู้นำที่มีความสามารถในการจัดการกับความท้าทายจากการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้จะช่วยให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ไชยโพธิ์ รมโพธิ์,

2567, หน้า 26 – 37) ซึ่งระบุว่าผู้นำในโรงเรียนที่มีบทบาทในการเป็นตัวอย่างในการใช้เทคโนโลยีสามารถสร้างแรงจูงใจให้กับครูและบุคลากรในการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี

6. เครือข่ายความร่วมมือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและองค์กรอื่น ๆ จะเป็นการเปิดโอกาสให้โรงเรียนสามารถเข้าถึงทรัพยากรและการสนับสนุนที่มากขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทรัพยากรระหว่างโรงเรียนภายในเครือข่ายจะช่วยสร้างความเข้มแข็งและขยายขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ทิพย์ณรงค์ มณีวัฒน์, 2567, หน้า 230 – 243) ที่พบว่าการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและองค์กรอื่น ๆ ช่วยให้โรงเรียนมีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและการสนับสนุนที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การพัฒนานโยบาย โรงเรียนขนาดเล็กควรใช้ผลการวิจัยในการพัฒนานโยบายและกลยุทธ์การบริหารที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและบริบทในยุคระดับดิจิทัล โดยเฉพาะการปรับใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ

1.2 การฝึกอบรมบุคลากร ควรมีการจัดอบรมและพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเสริมสร้างทักษะและความรู้ที่จำเป็นในการบริหารและการเรียนการสอนในยุคระดับดิจิทัล

1.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนเพื่อแบ่งปันทรัพยากรและแนวทางการบริหารที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยี

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 การขยายขอบเขตการศึกษา ควรขยายการศึกษาไปยังโรงเรียนขนาดเล็กในภูมิภาคอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและสามารถเปรียบเทียบผลลัพธ์การบริหารในบริบทที่แตกต่างกัน

2.2 การศึกษาผลกระทบระยะยาว ควรทำการวิจัยที่ติดตามผลกระทบของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาในระยะยาว เพื่อประเมินว่าการปรับเปลี่ยนการบริหารมีผลต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียนอย่างไร

2.3 การใช้วิธีวิจัยที่หลากหลาย การนำวิธีวิจัยเชิงคุณภาพมาประยุกต์ใช้ร่วมกับวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งและครอบคลุมมากยิ่งขึ้นในการศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคระดับดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

จิรัชญา, ดาใจ, กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์. (2567). การพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีศึกษาสถานศึกษาเอกชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก.

วารสารสหวิทยาการ นวัตกรรม บริหารศิลป์, 7(4) 170 – 183.

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง. (2561). คู่มือพลเมืองดิจิทัล. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 31 – 51.

ภคพร เลิกนอก. (2563). การบริหารสถานศึกษาในยุคระดับดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น เขต 4. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 7(2), 150 – 166.

- รัชชัย นามทองจันทร์ สิทธิชัย สอนสุภี วัลลภา อารีรัตน์. (2024). แนวทางการบริหารแบบบูรณาการในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1. *วารสาร มจร อุบล ประิทรคน*, 9(2), 1285 – 1298.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายพิน บันทอง. (2563). กลยุทธ์การจัดการรูปแบบการทำงานเพื่อการพัฒนาสู่องค์กรยุคใหม่. ใน *งานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 12 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. ศาสตร์พระราชา และการวิจัยเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตในยุค Disruptive Technology*, 12, 1400 – 1407.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. (2565). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. กลุ่มนโยบายและแผน สพป.อุดรธานี เขต 3 (2567). ข้อมูลเปิดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. สืบค้น 25 พฤษภาคม 2567, จาก <https://opendata.udonthani3.go.th/>*
- วิระวัฒน์ ปันนิตามัย. (2540). การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้. *วารสารข้าราชการ*, 42(5), 36 – 37.
- สัชฌายาญจน์ เรืองโรจน์ธนากุล ชัยวัฒน์ ประสงค์ สร้าง ทนง ทองภูเบศร์. (2567). พัฒนาระบบการคิดของครูด้วยการจัดสภาพแวดล้อมการทำงาน. *วารสารมณีเชษฐารามวัดจอมมณี*, 7(4), 1062 – 1078.
- ไชยโพธิ์ รมโพธิ์. (2024). การประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารวิจัยนวัตกรรมการศึกษาและเทคโนโลยี*, 2(3), 26 – 37.
- ทิตยณรงค์ มณีวัฒน์. (2024). การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา. *วารสารวิชาการจินตาสี*, 7(4), 230 – 243.